

1/6

T. 89. c

Ermine Auguste Campbell

29th Nov = 1859

LEABHAR :

AIR SON NA DARA BUIDHNE

ANNS NA

SGOILIBH GAELACH

GLUASADACH.

Teagaisg leanabh a thaobh na slighe air an còir dha imeachd ; agus an uair a bhios e sean cha tréig e i. — Gnàth-fhocail xxii. 6.

Esan a ghràdhaicheas fòghlum, gràdhaichidh e eòlas.
Gnàth-fhocail xii. 1.

Agus theagaisg iad ann an Iuda, agus leabhar lagha an Tighearna aca ; agus chaidh iad mu'n cuairt air feadh uile bhailtean Iuda, agus theagaisg iad an sluagh. — 2 Eachdraidh xvii. 9.

AN DARA CLO-BHUALADH.

DUNEIDIN :

AIR A CHLO-BHUALADH AIR SON A' CHOMUINN A
THA CUMAIL SUAS NAN SGOILEAN GAELACH
ANN AN GAELTEACHD AGUS EILEAN-
AIBH NA H-ALBA.

1825.

Foc-ail Thri, Cheith-ir, agus Chùig
earr-ann-an.

ab-ach-adh	ainm-each-adh
ab-stol-achd	ainn-is-eachd
ac-ar-achd	àird-e-deas
ach-mhas-an	àird-e-tuath
adh-al-tran-as	àird-an-ear
adh-arc-ach	àird-an-iar
adh-lac-adh	aith-reach-as
ag-ar-tas	aithn-each-adh
àibh-ir-sear	al-trum-ach-adh
ai-bi-dil	al-tach-adh
aid-each-adh	al-tach-adh-beath-a
aigh-ear-ach	am-ar-bruth-aidh
àil-ghios-ach	a-na-caith-eadh
àill-eag-an	a-na-ceart-as
aim-beart-ach	a-na-cneasd-a
àimh-leas-ach	a-na-ca-throm
àimh-reit-each	a-na-goir-eas-ach
aim-sir-eil	an-aoibh-inn
ain-eol-ach	an-aoibh-inn-each
aing-idh-eachd	an-dàn-a

an-dàn-ad-as	àrd-inbh-each
ain-diadh-aidh	àrd-inn-tinn-each
ain-diadh-achd	àrd-shag-art
an-earbs-a	àrd-shean-adh
an-earbs-ach	àrd-uachd-ar-an
an-mhainn-eachd	àrd-ùgh-darr-as
an-iochd-ar	as-lach-adh
àn-rath-nach	ath-air-céil-e
an-shoc-air	ath-ais-each
ann-tog-radh	ath-arr-ach-adh
ann-trom-aich	ath-bheoth-ach-adh
ann-trom-ach-adh	ath-cheann-aich
ann-dòch-as	ath-chuing-e
aoidh-eal-achd	ath-dhìol-adh
aor-nag-an	ath-ghoir-id
aon-ar-an	ath-ghin-eamh-uinn
aon-fhìllt-eachd	ath-iarr-tas
aon-inn-tinn	ath-leas-ach-adh
àrd-aing-eal	ath-leas-aich
àrd-bhreith-eamh	ath-nuadh-aich
àrd-cheann-as	ath-nuadh-ach-adh
àrd-chomh-airl-e	ath-sheall-adh
àrd-chumh-achd	ath-shealbh-aich

ath-sheach-ran	bean-bainn-se
bac-na-ruidh-e	bean-chinn-idh
bac-na-h-ios-guid	bean-ghlùin-e
bach-lag-ach	bean-shiùbhl-aidh
bad-mull-aich	bean-uas-al
bàigh-eal-achd	beath-ach-fiadh-
ball-àbh-achd-ais	aich
ball-amh-airc	beath-ach-adh
ball-mag-aidh	beoth-ach-adh
ban-al-trum	beoth-al-achd
ban-al-trum-achd	biadh-maidn-e
ban-adh-al-tran-	biadh-nòin
ach	biadh-feasg-air
ban-a-char-aid	biadh-siubh-ail
ban-a-chliamh-	biadh-brist-e
uinn	bith-bhriathr-ach
ban-a-mhaigh-stir	bith-bhuan-tachd
bann-stiùbh-ard	boir-ionn-ach
bann-tuath-an-ach	bolg-shaigh-ead
baoth-shùg-radh	braigh-dean-as
bàs-ach-adh	brat-sgàil-e
bàs-mhor-achd	brat-spéil-idh
beachd-ach-adh	brath-air-ath-ar

brath-air-màth-ar	cais-reag-ach
brath-air-céil-e	caith-e-beath-a
breith-ean-as	caith-ream-ach
breith-buìdh-each-	caith-ris-each
ais	camh-an-aich
breith-neach-adh	camp-ach-adh
breug-air-eachd	caoch-laid-each
bros-nach-adh	caoin-shuar-ach
bruaid-lean-achd	caomh-al-achd
brùid-eal-achd	car-ach-adh
buach-aill-eachd	car-than-achd
buadh-al-achd	cath-air-rìogh-ail
buair-eas-ach	cead-aicht-e
buan-mhair-eann-	cealg-air-eachd
ach	ceann-airc-each
buil-each-adh	ceann-fèadh-na
bun-ailt-each	ceann-làid-ir
bun-ailt-eachd	ceann-sach-adh
cabh-ag-ach	ceas-nach-adh
càil-eig-in	ciall-ach-adh
càil-eachd-an	cìr-mheall-a
caill-each-oidhch-e	clach-air-eachd
caillt-ean-ach	clach-ois-inn

clàrs-air-eachd	co-fhul-ang-as
clo-bhual-adh	co-fhurt-'ear
clach-shneachd-a	co-luad-ar
clach-mheall-ain	cor-ra-bhàn
clach-mhuil-inn	cor-ra-ghlas
cluaint-ear-achd	craobh-sgaoil-eadh
cluais-fhàin-e	crìoch-naicht-e
cnuimh-eag-an	crith-thalmh-ainn
cobh-art-achd	crith-reoth-adh
coimh-ear-snach	cruinn-each-adh
coimh-ead-achd	cruth-ach-adh
co-fharp-uis	cruth-ath-arr-ach-
co-fhreag-radh	adh
coimh-lion-adh	cuairt-each-adh
coin-eall-ach	cud-throm-ach
cois-rig-eadh	cuil-bheart-achd
còmh-lach-adh	cùmh-neach-adh
comh-air-leach	cùl-chàin-eadh
co-aont-aich	cùl-sleamh-nach-
co-chreut-air	adh
co-dhùn-adh	cumh-achd-ach
co-fhlaith-eachd	daing-neach-adh
co-fhreag-radh	daon-achd-ach

deadh-bheus-ach	ea-dar-sgar-achd-
deadh-iom-radh	uinn
dearg-las-adh	ear-al-ach-adh
deas-pair-eachd	eas-aon-achd
diadh-aidh-eachd	eas-bhuidh-each
dì-chioll-ach	eas-ìon-raic
dì-chuimh-neach	eas-ùmh-lachd
dìogh-alt-air	éig-neach-adh
dìomh-air-eachd	eis-im-pleir
doil-gheas-ach	eus-aont-as
do-leas-aicht-e	fàbh-ar-ach
dors-air-eachd	fad-fhul-ang-ach
dòr-uinn-each	faic-ill-each
do-thuig-sinn	fàill-inn-each
dubh-aig-ean	fàilt-each-adh
duil-ich-inn	fair-each-adh
dùr-achd-ach	fall-ain-eachd
ea-dar-ghuidh-e	fann-ach-adh
ea-dar-mheadh-on-	fàs-ach-adh
'fhear	fear-saor-aidh
ea-dar-mhìn each-	féin-fhios-rach-adh
adh	feòl-mhor-achd

fionn-air-eachd	geall-daing-neach-
fìr-inn-teachd	aidh
fòg-arr-ach	geò-cair-eachd
foigh-id-neach	geur-fhios-rach
foills-icht-e	geur-leanmh-uinn
fòir-éig-inn	geur-mhoth-ach-
freumh-ach-adh	adh
frith-eal-adh	geur-rann-sach-
fiar-chràbh-adh	adh
fuil-eachd-ach	ginn-eamh-uinn
furt-ach-adh	giorr-ach-adh
gàir-deach-as	gliong-ar-saich
gàir-eachd-aich	gnàth-ach-adh
gairm-choil-each	gnàth-fhoc-al
gairm-éif-eachd-ach	greadh-nach-as
gairm-pòs-aidh	grunn-ach-adh
gaoth-a-deas	iar-guinn-each
gaoth-a-tuath	ion-al-tradh
gaoth-a-n'ear	inn-leachd-ach
gaoth-a-n'iar	inn-tinn-each
geal-ach-ùr	iom-a-gain-each
geal-ach-adh	iom-chuidh-eachd

iom-luasg-adh	leubh-ad-air
iom-rait-each	leum-nach-uaine
iom-sgar-adh	leas-ach-adh
iong-ant-ach	lìon-eud-ach
ìon-rac-an	lìon-mhoir-eachd
ir-is-leachd	lit-ir-dheal-ach
ir-is-leach-adh	aidh
it-eal-aich	long-bhrìst-eadh
iùnn-sach-adh	luchd-coimh-id-
lag-chridh-each	eachd
laimh-seach-adh	mac-ant-achd
làmh-choill-e	mad-adh-all-uidh
làmh-sgrìobh-aidh	maigh-deann-a
làmh-fhios-rach	maigh-stir-sgoil-e
làmh-shoill-eir	màir-neal-ach
làth-air-eachd	maith-ean-as
lean-bhuinn-each	mall-ach-adh
leann-an-sìth	mas-lach-adh
leann-an-achd	màth-air-aobh-air
leth-trom-ach	meall-tair-eachd
lèir-sinn-each	meanbh-chuil-eag
leis-geal-ach	mear-achd-ach
leth-iom-all-ach	meas-arr-achd

meòr-ach-adh	mi-mhodh-ail
meud-aich-ear	mi-naomh-achd
meud-aich-idh	mi-nis-treal-achd
mi-bhuìdh-each-as	mionn-ach-adh
mi-chaoimh-eil	mìor-bhuil-each
mì-chliùit-each	mi-shìobh-alt-a
mi-chreid-imh	mi-shoc-rach
mi-dhiadh-aidh	mi-thaing-eil
mi-dhleas-an-ach	mi-thait-neach
mi-dhò-chas	mi-thuigs-each
mi-fhall-ain-eachd	mòr-al-achd
mi-fhaigh-id-inn	mòr-chuis-each
mi-fhort-an	moth-ach-adh
mi-fhort-an-ach	moth-ach-ail
mi-fhur-ach-air	muin-ghin-each
mi-gheim-nidh	muinn-tear-as
mi-ghnàth-aichte	nàb-uidh-eachd
mi-ghoir-eas-ach	naomh-ach-adh
mi-iom-chuidh	nath-air-nimh-e
mì-lagh-ail	neart-ach-adh
mi-mhais-each	neo-air-idh
mi-mhis-neach	neo-àr-aidh

neo-bhàs-mhor	nigh-ead-air-eachd
neo-chaoch-laid- each	nuadh-aicht-e ob-air-ghréis
neo-chealg-ach	ob-air-shnàth-aid
neo-choir-each	ob-air-thein-e
neo-chinnt-each	ob-air-uisg-e
no-chrìoch-nach	og-luidh-eachd
neo-chomas-ach	òg-mhad-uinn
neo-gheim-nidh	oid-iunn-saich
neo-ghlainn-e	oil-thir-eachd
neo-ghoirt-icht-e	oir-chios-each
neo-ghràs-mhor	òir-dheirc-eas
neo-shòl-as-ach	òr-an-mol-aidh
neo-thait-neach	painn-tir-eachd
neo-tharbh-ach	pàirt-each-adh
neo-thim-chioll- ghearr-adh	pìob-air-eachd pòit-eir-eachd
neo-thim-chioll- ghèarrta	priomh-ath-air priomh-uachd-ar-an
neo-thcillt-inn-each	prìos-an-ach
neo-thorr-ach	pung-all-achd
neo-thruaill-idh	rag-mhuin-eal-achd
neo-thuigs-each	rag-air-eachd

ràit-each-ail	saoibh-ir-eachd
ràit-each-as	saigh-dear-achd
ranns-ach-adh	samh-lach-adh
réit-each-adh	sannt-ach-adh
reus-an-ach-adh	saobh-chràbh-adh
riagh-ailt-each	saobh-chreid-imh
riar-ach-adh	saogh-alt-achd
rìgh-chaith-ir	saors-ainn-eachd
rìogh-ach-adh	soidh-each-ionn-laid
ro-bheart-ach	sàr-mhais-each
ro-bhàigh-eil	seach-ran-ach
ro-chùr-am-ach	sealbh-ach-adh
ro-dhùr-achd-ach	sealg-air-eachd
ro-thait-neach	seann-tiom-nadh
ro-thal-mhaidh	sear-man-ach-adh
roi-aith-nich	sear-main-ich-e
roi-chraic-ionn	seasg-air-eachd
roi-òrd-ach-adh	seò-mar-aidh-
roi-sheall-adh	eachd
ruag-air-eachd	sgar-achd-ainn
rùn-dìomh-air	sgead-ach-adh
sàbh-al-adh	sior-iarr-aidh
sag-art-achd	sior-losg-adh

sìorr-uidh-eachd	taois-neach-adh
slàn-uigh-ear	tart-mhoir-eachd
slat-rìogh-ail	tabh-unn-aich
slat-shuaich-ean-tais	teachd-an-tìr
sleamh-nach-adh	teachd-air-eachd
smuaint-each-adh	teann-ach-adh
so-aom-adh	teug-mhail-each
so-dhèan-amh	tigh-earn-as
soill-eir-eachd	tigh-eir-id-inn
so-iom-chair	tim-chioll-ghearr-
soi-sgeul-ach	adh
sò-las-ach	tinn-eas-cléibh-e
speur-ad-air	tiodh-lac-adh
speur-ad-air-eachd	tiom-chridh-each
spior-ad-ail	tiorm-ach-adh
sràid-im-eachd	toi-bheum-ach
subh-ach-as	toil-ìnn-tinn
tàbh-achd-ach	toir-bheart-as
taimh-neul-ach	toir-measg-adh
tairbh-eart-ach	treòr-ach-adh
tair-is-neachd	trì-fich-ead
tais-bean-ar	triob-laid-each
tàm-ailt-each	trò-cair-each

tròm-inn-tinn-each	uil-e-fhios-rach
tròmp-air-eachd	uil-e-ghlòr-mhor
truailleidh-eachd	uil-e-iom-lain-
truagh-an-tachd	eachd
tuain-eal-ach	uil-e-làth-air-each
tul-chuis-each	uil-e-léir-sinn-each
tunn-ag-fhiadh-	uisg-each-adh
aich	ùmh-lach-adh
uachd-ar-an-achd	urr-am-ach
uair-ead-air	ur-choid-each
ull-ach-adh	ùr-ghàir-deach-as
ùgh-dar-as	ùr-lar-bual-aidh
uil-e-bheann-aicht-	ùr-labh-radh
e	us-graich-ean
uil-e-chumh-achd,	ùt-rais-each
ach	

Feum-aidh an sgoil-eir na h-àir-eamh-nan so iùnn-sach-adh, mun d'théid e ni's fhaide air 'agh-aidh; oirtach-ar-aidh iad air anns na leas-ain a lean-as, agus anns an ath Leabh-ar.

Aon,	1	I	Aon deug,	11	XI
Dhà,	2	II	Dhà-dheug,	12	XII
Trì,	3	III	Trì-deug,	13	XIII
Ceith-ir,	4	IV	Ceith-ir-deug,	14	XIV
Cùig,	5	V	Cùig-deug,	15	XV
Sèa,	6	VI	Sèa-deug,	16	XVI
Seachd,	7	VII	Seachd-deug,	17	XVII
Ochd,	8	VIII	Ochd-deug,	18	XVIII
Naoi,	9	IX	Naoi-deug,	19	XIX
Deich,	10	X	Fich-ead,	20	XX
Deich 'ar Fhich-ead,	-	-	-	30	XXX
Dà Fhich-ead,	-	-	-	40	XL
Dà fhich-ead 'sa deich,	-	-	-	50	L
Trì fich-ead,	-	-	-	60	LX
Trì fich-ead 'sa deich,	-	-	-	70	LXX
Ceith-ir fich-ead,	-	-	-	80	LXXX
Ceith-ir fich-ead 'sa deich,	-	-	-	90	XC
Ceud, no cùig fich-ead,	-	-	-	100	C
Dà cheud, no deich fich-ead,	-	-	-	200	CC
Cùig ceud,	-	-	-	500	D
Mìle,	-	-	-	1000	M

Do bhrìgh gu'm feum an sgoil-eir na nithe so a leanas iùnn-sach-adh, agus an tuig-sinn, mu'n d'théid e ni's fhaide air 'agh-aidh ; is còir do'n fhear-theagaisg, saoth-air a ghabh-ail 'na m mìn-each-adh do'n sgoil-eir.

Tha trì-deug de dh'fhogh-airibh dùb-ailte, agus cùig fogh-air-ean trì-fillte anns a Ghàelic.

Na fogh-air-ean dùb-ailte, *ae, ai, ao, ea, ei, eo, eu, ia, io, iu, oi, ua, ui.*

Na fogh-air-ean trì-fillte, *aoi, eoi, iai, iui, uai.*

Aig naoi de'n a fogh-air-ibh dùb-ailte, *ai, ea, ei, eo, ia, io, iu, oi, ui*, tha caoch-ladh de dh'fhuaim-ibh air leth ; ach aig ceith-ir dhiùbh, *ae, ao, eu, ua*, cha'n'eil ach aon fhuaim ; air an aobhar sin, neo-chaoch-laid-each.

Tha aon fhuaim air leth, agus neo-chaoch-laid-each aig gach aon de na fogh-air-ibh trì-fillte, agus a ghnàth fada.

Tha fuaim fhada ghnàth aig *ae, eu,*

ia, ua, agus is ainn-eamh a tha fuaim goir-id aig *ao* ; ach aig a chuid eile de na fogh-air-ibh dùb-ailte tha mar-aon, fuaim fada, agus goir-id.

Tha an riagh-ailt so a leanas, a' feuch-
ainn lìon-mhor-achd nam fuaim-ibh,
a th'aig na fogh-air-ean dùb-ailte air leth.

Aig. *ae, ao, eu, ua*, cha'n'eil ach aon fhuaim.

Aig. *ia*, tha trì fuaim-ean.

Aig. *eo, iu, ui*, tha ceith-ir fuaim-ean.

Aig. *ai, io*, tha cùig fuaim-ean.

Aig. *ei*, tha seachd fuaim-ean.

Aig. *oi*, tha ochd fuaim-ean.

Aig. *ea*, tha naoi fuaim-ean.

Cha'n'eil fuaim na dara litir, ann an *ea*, agus *eu*, aig àm air bith air a chluinntin. Tha eis-im-pleir-ean air an duil-eig eile a tha 'soill-eir-each-adh gach caoch-ladh suidh-each-aidh, agus fuaim a th'aig na fogh-aire dùb-ailt.

Tha na comh-fhogh-air-ean so, *bh, ch, dh, gh, mh, ph, sh, th*, gu bith-eannt a tach-airt anns a' Ghàelic ; air an aobh-ar sin is còir do'n sgoil-eir min-eòlas a ghabh-ail orra.

'N uair a tha an *h*, air a' ceang-al ri a h-aon de na comh-fhogh-air-ibh eile, tha iad a' càll am fuaim féin, agus anns an t-suidh-each-adh so, tha iad a' faot-ainn fuaim eile, nì, a shoill-eir-ich-eas an riagh-ailt so a leanas, agus a mhìn-ich-eas am fear-teag-aosg.

Do bhrìgh nach 'eil rùm anns an leabh-ar so, gu mhìn-each-adh mar a tha an teanga air a cleachd-adh anns na fuaim-ibh aig na comh-fhogh-air-ibh so, tha eis-im-pleir-ean air an tabh-airt air na fuaim-ibh.

<i>Comh-fhogh-aire.</i>				
bh	<i>v</i>	bhuail, gabh.	gh	ghabh.
ch		chaidh, rach.	gh	<i>y</i> gheibh.
ch		chì, eich.	gh	rìgh, sluagh.
dh		dhall, gràdh.	mh	<i>v</i> damh, mhol.
dh	<i>y</i>	dhearc.	ph	<i>f</i> phill.
dh		ràdh, bual-adh.	sh	<i>h</i> sbuidh, shaoil.
fh		fhcara.	th	<i>h</i> thainig.
			th	maith, thusa.

Is còir do'n sgoil-eir mar an ceud-na min-eò-
las a ghabh-air na stad-an-aibh so.

An ceud stad	,
An dara stad	;
An treas stad	:
An ceath-ramh stad	.
Stad ceiste	?
Stad iongantais	!

Stad aig	}	,	f had	}	aon.	
Stad aig					'sa bhiodh	aon, dhà
Stad aig					:	aon, dhà, trì.
Stad aig					tu ag radh	aon, dhà, trì, ceith-ir.

GNATH-FHOCAIL.

CAIB. I.

5 EISD-IDH duine glic, agus meud-
aich-idh e fògh-lum, agus sealbh-
aich-idh duine tuigs-each comh-
airl-ean gllice :

7 *Is* e eagal an Tighearna tùs an
eòl-ais : air glioc-as agus teag-asg ni
8 am-ad-ain tàir. A mhic, éisd thusa

ri teag-asg t'athar, agus na tréig lagh do mhàth-ar :

- 7 Oir 'nan coron maise *bith-idh*-iad do d'cheann, agus 'nan slabh-ruidh-ibh do d' mhuin-eal.
- 22 Cia fhad, a dhaoine baogh-alta, a ghràdh-aich-eas sibh baogh-alt-achd ? agus a ghabh-as luchd-foch-aid tlachd 'nam foch-aid, agus a bheir amad-ain fuath do eòlas ?
- 23 Pill-ibh ri m' ach-mhas-an : feuch, dòirt-idh mi mach mo spior-ad dhuibh ; ni mi aith-nicht-e mo bhriathra duibh.
- 24 A chionn gu'n do ghairm mi, agus gu'n do dhiùlt sibhse, gu'n do shìn mi mach mo làmh, agus nach d'thug duine sam bith an aire ;
- 25 Ach gu'n do chuir sibh an neo-bhrìgh m' uile chomh-airle, agus nach b'àill leibh a bheag do m' ach-mha-
- 26 san ; Ni mise mar an ceudna

gàire ri'r sgrìos-sa ; ni mi fan-aid
'n uair a thig bhur n-eagal ;

27 'N uair a thig bhur n-eagal mar
fhàs-ach-adh, agus a thig bhur léir-
sgrìos oirbh mar iom-ghaoith ; 'n uair
a thig teinn agus cràdh-cridhe oirbh.

28 An sin gairm-idh iad ormsa, ach cha
fhreag-air mi ; iarr-aidh iad mi gu
moch, ach cha'n fhaigh iad mi ;

29 A chionn gu'n d'fhuath-aich iad
eòlas, agus nach do rògh-nuich iad
30 eagal an Tigh-earna. Cha b'àill
leo bheag do m' chaomh-airle, rinn
iad tàir air m'ach-mhas-an uile.

31 Uime sin ith-idh iad de thor-adh
an slighe féin, agus lìonar iad le'n
32 innl-eachd-aibh féin. Oir marbh-
aidh claon-adh nan daoine baogh-
alta iad, agus sgrìos-aidh soirbh-eas
nan ama-dan iad féin.

33 Ach ge be' dh'éisd-eas riumsa,
gabh-aidh e còmhnuidh 'an tèar-
uint-eachd, agus bith-idh e saor o
eagal uile.

- CAIB. II. A mhic, ma ghabh-as tu mobhriath-ra-sa, agus ma dh'fholuich-eas tu m'aith-eanta maille riut ;
- 2 Air chor as gu'n aom thu do chluas ri glioc-as, gu'n leag thu do
- 3 chridhe air tuigse : Seadh, ri eòlas ma dh'éigh-eas tu, ri tuigse ma thog-as tu suas do ghuth ;
- 4 Ma dh'iarras tu i mar airg-iod, agus ma rann-saich-eas tu air a son, mar air son ion-mhas-an fol-aichte ;
- 5 An sin tuig-idh tu eagal an Tigh-earna, agus gheibh thu eòlas Dé :
- 6 Oir bheir an Tigh-earna glioc-as ; as a bheul *thig* eòlas agus tuigse.
- 9 An sin tuig-idh tu fìr-eant-achd, agus breith-ean-as, agus ceart-as, *seadh*, gach uile dheadh shlighe.
- 10 'Nuair a théid glioc-as a steach ann do chridhe, agus a bhios eòlas
- 11 tait-neach do d' anam ; Ni ciall do dhìon-adh, coimh-id-idh tuigse thu :
- 12 Gu d' shaor-adh o shlighe an

droch dhuine ; o'n duine a labh-ras
 20 nithe fiara. Chum gu'n imich thu
 ann an slighe dhaoine maithe, agus
 gu'n gléidh thu ceum-an-na nam
 fìrean.

21 Oir gabh-aidh na h-ìon-rac-ain
 còmh-nuidh 'san tìr, agus fan-aidh
 22 na daoine foirfe innte. Ach gearr-
 arnadaoine aing-idhbhàrr na talmh-
 ainn, agus spìon-ar luchd-eus-aont-
 ais as.

13 CAIB. III. *Is* sona an duine a
 dh'am-ais-eas air glioc-as, agus am
 14 fear a gheibh tuigse : Oir *is* fèarr
 a ceann-achd na ceann-achd airgid,
 agus a buann-achd na'n t-òr.

15 *Is* luach-mhoire i na na seud-an,
 agus cha 'n'eil gach ni a's urrainn
 thu mhiann-ach-adh r'an coimh-
 16 meas rithe. *Tha* saogh-al fada 'na
 làimh dheis ; 'na làimh chli saibh-
 reas agus urram.

17 *Is* sligh-canna subh-ach-ais a sligh-

eanna, agus *is* sìth a ceum-an-na
 18 uile. *Is* craobh beatha i dhoibh-san
 a ni greim oirre, agus *is* sona iadsan
 a ghleidh-eas i.

7 CAIB. IV. *Is* e gliocas an ni
 sòn-ruichte ; faigh gliocas, agus
 maille ri d' uile fhagh-ail faigh
 8 tuigse. Ard-aich i, agus cuir-idh
 i suas thu ; bheir i gu h-urram
 thu, 'n uair a ghabh-as tu a'd' ghlac-
 aibh i.

9 Bheir i do d' cheann coron
 maise : crùn glòire bheir i seach-ad
 23 duit. Leis gach uile dhìch-ioll
 gléidh do chridhe ; oir as a sin *tha*
 24 sruth-an-na na beatha. Cuir uait
 am beul fiar, agus na bilean beum-
 nach cuir fad-a uait.

6 CAIB. VI. Imich a chum an t-
 seang-ain, a leisg-ein ; thoir fainear
 7 a shligh-ean, agus bi glic : Aig
 nach 'eil fear-seòl-aidh, fear-amh-
 8 airc, no riaghl-ad-air, Adh'ull-uich-

eas a bhiadh 'san t-samh-radh, agus a chruinn-ich-eas a theachd-an-tìr 'san fhogh-ar-adh.

- 9 Cia fhad a choid-leas tu, a leisg-ein? e'uin a dh'éir-eas tu as do
 10 chod-al? *Fath-ast* beag-an cod-ail, beag-an clò chod-ail, beag-an fill-idh nan làmh gu codal.
- 11 An sin thig do bhochd-ainn mar fhear-siubh-ail, agus t'uir-eas-bhuidh
 12 mar dhuine fuidh arm-aibh. Duine nach fiù, fear aing-idh, siùbh-laidh e le beul ana-cneasda.
- 13 Caog-aidh e le 'shùil, bheir e sanas le 'chois, teag-aisg-idh e le
 14 'mheur-aibh. *Tha* aing-ealt-achd 'na chridhe, *tha* e a' dealbh-adh uilc a ghnàth; tog-aidh e aimh-reit.
- 15 Uime sin gu h-obann thig a sgrios; gu grad brisear e, gun
 16 leigh-eas. Na sea nithe so is fuath-ach leis an Tigh-earna; seadh, *tha*

seachd nithe nan gràin-eal-achd d'a
anam :

17 Seall-adh àrd, teanga bhreug-ach,
agus làmhan a dhòirt-eas fuil neo-
18 chiont-ach, Cridhe a dhealbh-as
smuaint-ean aing-idh, cosan a bhios
19 luath a ruith chum uile, Fianuis
bhreug-ach *a* labhras breug-an, agus
esan a thogas àimh-reit eadar
bhràith-ribh.

1 CAIB. VIII. Nach 'eil glioc-as
ag éigh-each? agus nach 'eil tuigse
10 a' cur a mach a gutha? Gabh-aibh
mo theag-asg, agus ni h-e airg-iod,
agus eòlas thar an òr thaghta.

11 Oir *is* fearr glioc-as na na clach-an
luach-mhor; agus cha 'n 'eil na
h-uile nithe a dh'fheud-ar a mhiann-
ach-adh r'an coimh-meas rithe.

13 *Is* e eagal an Tigh-earna an t-olc
fhuath-ach-adh; uabh-ar, agus
àrdan agus an droch shlighe, agus
am beul fiar *is* fuath-ach leam.

12 Iadsan aig am bheil gràdh
 dhomh gràdh-aich-idh mi, agus iad-
 san a dh'iarras mi gu moch gheibh
 20 iad mi. Air slighe a' cheart-ais
 treòr-aich-idh mi; ann am meadh-on
 cheum-an-na a' bhreith-ean-ais;

21 A chum as gu'n dthoir mi orra-
 san le'n ionmh-uinn mi maoin a
 shealbh-ach-adh; agus lìon-aidh mi
 34 an ionmh-as-an. *Is* beann-aichte an
 duine a dh'éisd-eas rium, a' dean-amh
 faire aig mo gheat-aibh gach làtha a'
 feith-eamh aig urs-ainn-ibh mo dhor-
 sa.

35 Oir esan a gheibh mise, gheibh
 e beatha, agus gheibh e dèadh-
 36 ghean o'n Tigh-earna. Ach esan a
 pheac-aich-eas a'm' agh-aidh, ni e
 cron d'a anam féin: iadsan uile a
 dh'fhuath-aich-eas mi, gràdh-aich-
 idh iad am bàs.

6 CAIB. IX. Tréig-ibh nitheamaid-
 each, agus bithibh beò, agus imich-

- 9 ibh air slighe na tuigse. Thoir teag-asg do'n duine ghlic, agus bith-idh e ni's glice : teag-aisg an duine coth-rom-ach, agus meud-aich-idh e ann a'm fògh-lum.
- 10 *Is* e eagal an Tigh-earna tois-each a' ghlioc-ais ; agus *is* e eòlas *nithe*
- 12 naomh, tuigse. Ma bhios tu glic, bithidh tu glic dhuit féin : ach *ma* bhios tu ri foch-aid, is tu féin a mhàin a dh'iom-chair-eas e,
- 4 CAIB. X. Ni làmh na leisge bochd ; ach ni làmh nan dì-chioll-ach
- 5 beart-ach. Esan a chruinn-ich-eas anns an t-samh-radh, *is* mac glic e ; ach esan a choid-leas anns an fhoghar, *is* mac mas-lach e.
- 17 *Tha* esan a choimh-id-eas fògh-lum *anns an* t-slighe gu beatha ; ach tha esan a dhiùlt-as ach-mhas-an air
- 18 seach-ar-an. Esan a cheil-eas fuath *le* bilibh cealg-ach, agus esan a labh-ras mi-chliù, *is* am-ad-an e.

- 20 Mar airg-iod taghta *tha* teanga an
fhìr-ein; ach *tha* cridhe nan aing-idh
22 mar ni nach fiù. Ni beann-ach-adh
an Tigh-earna saìbh-ir, agus cha
chuir e doilgh-eas 'na chuid-eachd.
- 23 *Tha* e mar shùg-radh do'n ama-
dan olc a dhean-amh; ach *tha* gliò-
25 cas aig fear na tuigse. Mar a
théid an ioma-ghaoth thairis, mar
sin cha *bhi* an droch dhuine ni's mò;
ach *is* bunait sìorr-uidh am fìrean.
- 27 Cuir-idh eagal an Tigh-earna ri
làithibh *duine*; ach giorr-aich-ear
28 bliadhn-ach-a nan aing-idh. *Bith-
idh* dùil nam fìrean 'na aobhar aoibh-
neis; ach théid as do dhòch-as nan
aing-idh.
- 29 *Is* neart do na h-ìon-raic slighe
an Tigh-earna; ach *thig* sgrios air
30 luchd-dean-amh na h-eu-cairt. Cha
ghluais-ear am fìrean gu bràth; ach
cha ghabh na h-aingidh còmh-nuidh
air an tal-amh.

31 Bheir beul an fhìr-ein a mach
glioc-as ; ach gearr-ar as an teanga
32 fhiar. Tha fios aig bilibh an fhìr-ein
air an ni a ta tait-neach ; ach *labh-*
raidh beul nan aing-idh nithe fiara.

18 CAIB. XI. Oib-rich-idh an droch
dhuine obair mheallt-ach ; ach aige-
san a chuir-eas fìr-eant-achd *bith-idh*
19 duais chinnt-each. Mar so *tha* fìr-
eant-achd chum beatha ; ach esan a
leanas an t-olc, *lean-aidh e* chum a
bhàis féin *e*.

20 *Is* gràin-eal-achd do'n Tigh-earn
iadsan a tha fiar 'nan cridhe ; ach
is tait-neach leis iadsan a tha ion-
21 raic 'nan slighe. *Ged 'iadh-adh*
làmh mu làmh cha bhi an droch
dhuine gun phean-as ; ach saor-ar
sliochd nam fìrean.

22 *Mar* fhàil òir ann an sròin
muice, *tha* bean sgiamh-ach agus i
23 as eug-mhais tuigse. *Tha* miann

nam fìrean a mhàin maith ; ach *is* e dòchas nan aing-idh fearg.

CAIB. XII. Esan a ghràdh-aich-eas fògh-lum, gràdh-aich-idh e eòlas ; ach esan a dh'fhuath-aich-eas ach-mhas-an, tha e am-aid-each.

2 Gheibh duine maith deadh-ghean o'n Tigh-earn ; ach dìtidh e fear nan droch inn-leachd.

4 *Tha* bean mhaith 'na crùn d'a fear ; ach mar lobh-adh na 'n cnàmh-
10 aibh *tha* ise a nàir-ich-eas e. Bithidh cùram aig an duine ion-raic do bheatha 'ain-mhidh ; adh *is* an-
iochd-mhor truac-ant-ais nan aing-idh.

11 Esan a threabh-as 'fhear-ann, sàs-uich-ear le h-aran e ; ach esan a leanas daoine dìomh-ain, *tha* e gun
15 tuigse. *Tha* slighe an am-ad-ain ceart 'na shùil-ibh féin : ach *tha* esan a dh'éisd-eas ri comh-airle, glic.

17 *Easan* a labh-ras an fhìr-inn, foillsich-idh e ceart-as ; ach *foill-sich-idh*

18 fian-uis bhreug-ach cealg. Tha
dream ann a labh-ras mar lot-aibh
claidh-eimh ; ach is slàinte teanga
nan daoine glice.

19 Bith-idhbile na fìrinn seas-mhach
gu bràth ; ach cha *bhi* an teanga
22 bhreug-ach ach car tiota. *Is* gràin-
eil-eachd do'n Tigh-earna bilean nam
breug ; ach *is* iad an droing a ni
gu fìr-inn-each, a thlachd.

26 *Is* fèarr am fìrean na a choimh-
ears-nach ; ach cuir-idh slighe nan
aing-idh air seach-ar-an iad féin.
28 Ann an slighe na fìr-eant-achd *tha*
beatha ; agus 'na ceum cha *n'eil*
bàs.

CAIB. XIII. *Eisd-idh* mac glic
ri teag-asg 'athar ; ach cha'n éisd
.5 fear na foch-aid ri ach-mhas-an. *Is*
beag air an fhìr-ean na breug-an ;
ach fàs-aidh an droch dhuine gràin-
eil, agus nàir-ich-ear e.

10 Ouabh-ar a mhàin thig conn-sach-

adh ; ach aig na daoine-ibh a ghabh-as
 16 deadh chomh-airle *tha* glioc-as. Ni
 gach duine ciall-ach a ghnòth-uch
 le h-eòlas ; ach leig-idh an t-am-ad-
 an ris 'am-aid-eachd.

18 Bochd-ainn agus nàire *bith-idh*
 dhàs-an a dhiùlt-as fògh-lum ; ach an
 tì aig am bi meas air ach-mhas-an,
 19 gheibh e urram. Is milis do'n
 anam am miann a choimh-lion-ar ;
 ach *is* beag air am-ad-an-aibh deal-
 ach-adh ris an olc.

20 An ti a shiùbh-las le daoine-ibh
 glic, bith-idh e glic ; ach sgrios-ar
 comp-an-ach nan amad-an. Lean-
 aidh olc peac-aich ; ach do na fìr-
 ean-aibh ìocar maith.

7 CAIB. XIV. Imich as làth-air an
 duine am-aid-ich, 'nuair nach mo-
 thaich thu *ann* bilean an eòlais.

9 Ni am-ad-ain mag-adh de'n pheac-
 adh ; ach am measg nam fìrean *tha*
 deadh-ghean.

- 12 Tha slighe ann a chith-ear dìr-
each le duine ; ach *is* iad a crìoch
16 sligh-ean a' bhàis. Bith-idh eagal
air an duine ghlic, agus tréig-idh e
'n t-olc ; ach tha'n t-am-ad-an borb
agus dàna.
- 21 An ti a ni tàir air a choimh-
ears-nach, peac-aich-idh e ; ach *is*
sona an ti a ghabh-as truas do na
22 bochd-aibh, Nach d'théid iad-san
air seach-ar-an a dhealbh-as an t-olc ?
ach *bith-idh* tròc-air agus fìrinn aca-
san a dhealbh-as am maith.
- 26 Ann an eagal an Tigh-earna *tha*
aobhar earbs-aidh làidir ; agus aig
27 a chloinn bith-idh did-ean. *Is* e
eagal an Tigh-earna tobar na beatha,
chum dol as o lìont-aibh a' bhàis.
- 29 An ti a tha mall chum feirge,
tha e pailt ann an tuigse ; ach esan
a tha dian 'na spior-ad, àrd-aich-idh
33 e am-aid-eachd. Ann an cridhe an
duine thuigs-ich gabh-aidh glioc-as

tàmh ; ach aith-nich-ear *an ni a ta*
an taobh a stigh nan am-ad-an.

CAIB. XV. Pillidh freag-radh
mìncorr-uich ; ach dùisg-idh briath-
2 ra garg fearg. Cuiridh teanga
nan daoine glic an céill eòlas gu
ceart ; ach dòirt-idh beul nan am-
3 adan a mach am-aid-eachd.

Tha sùil-ean an Tigh-earna anns
gach àit, ag amh-arc air na droch
dhaoin-ibh agus air na deadh dhaoin-
4 ibh. *Is* craobh beatha teanga
fhall-ain ; ach *is* bris-eadh spior-aid
fiar-adh innte.

5 Ni am-ad-an tàir air teag-asg 'ath-
ar ; ach is ciall-ach an tì a bheir an
6 aire do ach-mhas-an. Ann an tigh
an fhìr-ein tha mòran ion-mhais ;
ach ann an teachd-a-stigh an aing-
idh *tha* buair-eas.

7 Sgaoil-idh bilean nan daoine glic
eòlas ; ach cha *dean* cridhe nan
8 am-ad-an marsin. *Is* gràin-eil-eachd

do'n Tigh-earn iob-airt nan aing-idh ;
ach is i ùr-nuigh nan ion-raic a
thlachd.

9 *Is* gràin-eil-eachd do'n Tigh-earna
slighe an aing-idh ; ach is ionmh-
uinn leis an ti a leanas an déigh
10 fìr-eant-achd. *Is* searbh smachd-
ach-adh dhàs-an a thréig-eas an t-
slighe ; ach gheibh esan le'm
fuath-ach ach-mhas-an, bàs.

11 *Tha* ifrinn agus sgrios fa chomh-
air an Tigh-earna : cia mòr is mò
na sin cridh-eachà chloinn nan
12 daoine ? Cha toigh le fear-foch-aid
esan a chron-aich-eas e ; agus a
dh'ionns-uidh dhaoine glìce cha
téid e.

13 Nicridhe subh-ach gnùis shuilbh-
ir ; ach le bròn a' chridhe bris-
14 ear an spior-ad. Iarr-aidh cridhe
an duine thuigs-ich eòlas ; ach
beath-aich-ear beul nan am-ad-an le
am-aid-eachd.

15 *Tha* uile làith-ean an duine
 thruaigh olc ; ach *is* cuirm a
 16 ghnàth an cridhe ait. *Is* fèarr
 beag-an le h-eagal an Tigh-earna,
 na ion-mhas mòr, agus buair-eas
 17 leis. *Is* fearr lòn do luibh-ibh, far
 am bi gràdh, na damh biadhta a-
 agus fuath leis.

18 Dùisg-idh fear fearg-ach cons-
 ach-adh ; ach esan a ta mall chum
 19 feirge, ciùin-ich-idh e aimh-reit.
Tha slighe an leisg-ein mar ghàr-adh
 droigh-inn ; ach *tha* rathad nan
 ion-raic air a dhean-amh réidh.

20 Ni mac glic athair aoibh-neach ;
 ach ni mac am-aid-each tàir air a
 21 mhàth-air. *Is* ao-bhar aoibh-neis
 am-aid-eachd dhasan a tha as
 eug-mhais glioc-ais ; ach im-ich-idh
 fear na tuigse gu dìr-each.

22 Gun chomh-airle, thig rùinte
 gu neo-ni ; ach ann an lìon-mhoir-
 eachd chomh-airl-each daing-nich-

- 23 ear iad. Bith-idh aoibh-neas aig duine le freag-radh a bheoil ; agus focal 'na thràth, cia maith e !
- 24 *Tha* slighe na beatha shuas do'n duine ghlic, chum dol as o ifrinn
- 25 shìos. Sgrios-aidh an Tigh-earna tigh nan uaibh-reach ; ach daingnich-idh e crìoch na bann-traich.
- 26 *Is* gràin-eil-eachd do'n Tigh-earna smuainte dhroch dhaoine ; ach *is* briath-ra tait-neach *briath-ra* nam
- 27 fìor-ghlan. Bheir esan buair-eas air a thigh féin, a tha sannt-ach air buann-achd ; ach bithidh esan le'm fuath-ach duais-bhratha, beò.
- 28 Smuain-ichidh cridhe an fhìr-ein cionnus is còir dha freag-airt ; ach dòirt-idh beul nan aing-idh a mach
- 29 droch nithe. *Tha'n* Tigh-earna fada o na h-aing-idh ; ach éisd-idh e ri h-ùr-nuigh nam fìrean.
- 30 Ni solus nan sùl an cridhe aoibh-neach ; agus bheir deadh chliù

31 smior do na cnàmh-aibh. Gabh-aidh a' chluas a dh'èisd-eas ri ach-mhas-an na beatha, còmh-nuidh am measg nan daoine glic.

32 An ti a dhiùlt-as fògh-lum, ni e tàir air 'anam féin ; ach an ti a dh'èisd-eas ri ach-mhas-an, gheibh e

33 tuigse. *Is* e eagal an Tigh-earna fògh-lum a' ghlioc-ais ; agus roimh urram *tha* ir-ios-lachd.

3 CAIB. XVI. Tabh-air t'oibre thairis do'n Tigh-earn, agus daing-
4 nich-ear do smuainte. Rinn an Tigh-earna gach ni air a shon féin, agus mar an ceudna an t-aing-idh air son latha an uile.

5 *Is* gràin-eil-eachd do'n Tigh-earna gach neach a ta uaibh-reach 'na chridhe : *ge d'iadh-adh* làmh mu làimh, cha bhi e gun phean-as.

6 Trìd trèc-air agus fìrinn glanar eu-ceart ; agus trìd eagail an Tigh-earna tréig-ear an t-olc.

- 7 An uair a ghabh-as an Tigh-
earna tlachd ann an sligh-ibh duine,
bheir e air a naìmh-d-ibh féin a bhi
16 ann an sìth ris. Cia mòr *is* fearr
glioc-as fhaot-ainn na òr, agus *is*
rògh-nuiche tuigse fhaot-ainn na
airg-iod?
- 18 Roimh sgrios *théid* uabh-ar ;
agus roimh leag-adh spior-ad àrd-
20 anach. An tì a ni gnoth-uch gu
tuigs-each, gheibh e maith : agus
an tì a dh'earb-as as an Tigh-earn,
is sona e.
- 22 *Is* tobar beatha an tuigse do'n
tì aig ambheil i ; ach *is* am-aid-eachd
23 fògh-lum nan am-ad-an. Ni cridhe
an duine ghlic a bheul tuigs-each,
agus air a bhil-ibh cuir-idh e fògh-
lum.
- 31 *Is* coron glòire an ceann liath, a
gheibh-ear ann an slighe an ion-rac-
32 ais. *Is* fearr an tì a ta mall chum
feirge no gaisg-each, agus an tì a

riaghl-as a spior-ad féin na esan a
ghlac-as àrd-bhaile.

- 1 CAIB. XVII. *Is* fearr greim tior-
am, agus suaimh-neas leis, na tigh
làn do ìob-airt-ibh *maille ri* h-aimh-
9 reit. An tì a cheil-eas cionta, cos-
naidh e gràdh ; ach esan a dh'aith-
ris-eas nì, deal-aich-idh e càirde.
- 10 Drùth-aidh ach-mhas-an nì's mò
air duine glic, na ceud buille air am-
13 ad-an. Ge b'e dh'ìocas olc air son
maith, cha deal-aich olc r'a thigh.
- 20 An tì a ta fiar 'na chridhe, cha'n
fhaigh e maith ; agus an tì a ta lùb-
ach 'na theang-aidh, tuitidh e ann
25 an olc. *Tha* am mac am-aid-each
'na dhoilgh-eas d'a athair, agus 'na
shearbh-as dh'ise a rug e.
- 28 Measar an t-am-ad-an féin, 'nuair
a bhios e 'na thosd, 'na dhuine glic ;
agus an tì a dhruid-eas a bhil-ean,
'na dhuine tuigs-each.
- 6 CAIB. XVIII. Théid bilean an

am-ad-ain ann an àimh-reit, agus
 7 gairm-idh a bheul air buill-ibh. *Is*
 e beul am-ad-ain a sgrìos, agus *is* iad
 a bhil-ean ribe 'anama féin.

9 Mar an ceudna an tì sin a ta leasg
 'na obair, *is* bràth-air e do'n mhillt-eir
 10 mhòr. *Is* tùr làidir ainm an Tigh-
 earna : ruith-idh am fìrean d'a ionn-
 suidh, agus bith-idh e tèar-uinte.

12 Roimh sgrìos bith-idh cridhe duine
 uaibhr-each, agus roimh urram
 13 *bith-idh* ir-ios-lachd. An tì a bheir
 freag-radh ann an cùis mu'n cluinn
 se e, *is* am-aid-eachd agus nàire
 dha e.

14 Giùl-ain-idh spior-ad duine a
 laigse : ach cò is urrainn spior-ad
 15 briste a ghiù-lan. Gheibh cridhe
 an duine chrionna eòlas ; agus iarr-
 aidh cluas nan daoine glic eòlas.

9 CAIB. XIX. Cha bhi fianuis
 bhreug-ach gun phean-as, agus
 sgrìos-ar an tì a labh-ras breug-an.

- 11 Ni tuigse duine e mall chum feirge,
agus *is* e a ghlòir amharc thairis air
eucoir.
- 13 *Is* aobh-ar doilgh-eis d'a athair
mac am-aid-each ; agus mar shìor-
shil-eadh uisge *tha* aimh-reit-ean
15 mnà. Bheir leisg air *duine* tuit-
eam ann an trom-chodal ; agus
fuil-ing-idh an t-anam dìomh-an-ach
ocras.
- 17 An tì a ghabh-as truas do'n
bhochd, bheir e air ias-achd do'n
Tigh-earna ; agus an ni a bheir e
18 uaith, ioc-aidh e dha a rìs. Smachd-
aich do mhac am feadh a ta dòchas
d'a thaobh, agus na caomh-nadh
t'anam air son a ghear-ain.
- 20 Eisd ri comh-airle, agus gabh
fògh-lum, chum gu'm bi thu glic
ann ad *làith-ibh*, deir-eann-ach.
- 23 *Treòr-aich-idh* eagal an Tigh-earna
gu beatha, agus gheibh esan a bhios

air a lìon-adh *leis* fois ; cha'n fhios-raich-ear le h-olc e.

3 CAIB. XX. *Is* urr-am-ach an ni do fhear fant-uinn o àimh-reit ; ach measg-aidh gach amadan *innte*.

7 Gluais-idh am fìrean 'na ìon-rac-as : sona *bithidh* a mhic 'na dhéigh.

10 *Aon* choth-rom agus coth-rom *eile*, *aon* soith-each-tomh-ais agus soith-each-tomh-ais *eile*, *is* gràin-eil-eachd

11 iad araon do'n Tigh-earna. Aithnich-ear eadh-on lean-abh le a bheus-aibh, am *bi* a dhean-ad-as glan, agus am *bi* e ceart.

12 A' chluas a chluinn-eas, agus an t-sùil a chi, rinn an Tigh-earn

13 iad araon. Na gràdh-aich codal, air eagal gu'n tig thu gu bochd-ainn ; fosgail do shùil-ean, agus sàs-uich-ear thu le h-aran.

15 Tha òr ann, agus mòran do chlach-aibh luach-mhor ; ach *is* iad bilean an eòlais an seud a's luach-

20 mhoire. Ge b'e mhall-uich-eas
'athair, no a mhàth-air, cuir-ear as a
lòch-ran ann an duibhre dorch-ad-ais.

3 CAIB. XXI. Ceart-as adhean-amh
agus breith-ean-as, *is* rògh-nuiche

4 leis an Tigh-earna na ìob-airt. *Is*
peac-adh seall-adh àrd, agus cridhe
uaibh-reach, lòchran nan aing-idh.

6 Ion-mhas-an fhaot-ainn le teang-
aidh bhreug-aich, *is* dìomh-an-as e
air a luasg-adh a null agus a nall aig

9 an droing a dh'iarras am bàs. *Is*
fearr còmh-nuidh a ghabh-ail ann an
oisinn mull-aich tighe, na maille ri
mnaoi aimh-reit-ich ann an tigh fars-
aing.

12 Bheir am fìrean an aire gu glic do
thigh an aing-idh : tilgear na h-ain-
gidh bun os ceann air son *an* ain-

13 gidh-eachd. An tì a dhruid-eas a
chluas ri glaodh an duine bhochd,
glaodh-aidh e féin mar an ceudna,
ach cha'n éisd-ear ris.

15 *Is* aoibh-neas do'n fhìr-ean breith-

- 19 eanas a dhean-amh na h-euc-eirt. *Is*
 fèarr còmh-nuidh a ghabh-ail ann am
 fàsach, na maille ri mnaoi aimh-
 21 reit-ich agus fhearg-aich. An tì a
 lean-as fìr-eant-achd agus tròcair,
 gheibh e beatha, fìr-eant-achd, agus
 urram.
- 15 CAIB. XXII. *Tha* am-aid-eachd
 ceang-ailte ann an cridhe lein-ibh ;
 ach cuir-idh slat an smachd-ach-aidh
 16 fad uaith i. An tì a shàr-uich-eas
 am bochd a mheud-achadh a
mhaoin féin, agus an tì a bheir
 do'n t-saoibh-ir, *thig* e gu deimh-in
 gu h-uir-eas-bhuidh.
- 17 Aom do chluas, agus éisd ri
 briathr-aibh dhaoine glíce, agus
 soc-raich do chridhe air m'eòlas-sa.
- 22 Na creach am bochd a chionn gu
bheil e bochd, agus na sàr-uich an
 23 truagh-an anns a' gheata : Oir tag-
 raidh an Tigh-earn an cùis, agus
 mill-idh eanam na muinn-tir a mhill-

28 eas iad. Na h-ath-arr-aich an seann chomh-ara-crìche, a shuidh-ich t'aith-riche.

10 CAIB. XXIII. Na h-ath-arr-aich an seann chomh-ara-crìche, agus air ach-aibh nan dill-eachd-an na bris a 11 steach : Oir *tha* am fear-saor-aidh cumh-achd-ach ; tag-raidh e an cùis a'd' agh-aidh.

12 Aom do chridhe ri fògh-lum, agus do chluas-an ri briathr-aibh 13 eòlais. Na cum smachd-ach-adh o lean-abh ; oir *ma* bhuail-eas tu e le 20 slait, cha'n fhaigh e bàs. Na bi am measg phòit-eir-ean fìona, am measg luchd comh-ith-idh geòc-ach feòla.

21 Oir thig am misg-eir agus an geòc-aire gu bochd-ainn ; agus eud-aich-idh turra-chod-al *duine* le luid- 29 eag-aibh. Cò d' *am buin* truaighe ? cò aig *am bheil* còn-sach-adh ? cò *a ta* ri gearan ? cò aig *am bheil* lo-

tan gun aobh-ar? cò aig *am bheil*
 30 deirge shùl? Iad-san a dh'fhan-as
 fad aig an fhìon, iad-san a théid a
 dh'iarraidh fìona measgta.

5 CAIB. XXIV. *Tha'n* duine glic
 'na *dhuine* làidir, agus tha fear an
 9 eòl-ais treun an neart. - *Is* peac-adh
 smuainte na h-am-aid-eachd; agus
is e fear na foch-aid gràin dhaoine.

15 Na dean feall-fhol-ach, a dhroch
 dhuine, an agh-aidh àite-còmhnuidh
 an fhìr-ein; na creach 'ionad-
 tàimh.

16 Oir seachd uair-ean tuit-idh am
 fìrean, agus éiridh e *rìs*; ach
 tuit-idh na h-aing-idh ann an olc.

17 'Nuair a thuit-eas do nàmh-aid, na
 bi aoibh-neach, agus an uair a thuis-
 liceas e, na dean-adh do chridhe

18 gaird-each-as: Air eagal gu'm faic
 an Tigh-earn, agus gu'm bi e olc
 'na shùil-ibh, agus gu'n tionnd-aidh
 e 'fhearg uaith.

21 A mhic, biobh eagal an Tigh-
 earna agus an rìgh ort : riu-san aig
 am bheil ath-arrach-adh giùl-ain na
 30 biodh gnoth-uch agad. Ghabh mi
 seach-ad air fear-ann an duine leisg,
 agus air fìon-lios an duine gun
 31 tuigse ; Agus feuch, bha e uile
 air fàs suas le cluar-an-aibh, chòmhd-
 aich an eannt-ag-ach 'agh-aidh, agus
 bhris-eadh sìos a bhall-adh cloiche.

32 An sin chunn-aic mi, thug mi an
 aire gu maith ; dh'amh-aire mi,
 33 fhuair mi fògh-lum. Fath-ast beag-
 an cod-ail, beag-an clò-chod-ail, beag-
 an pasg-aidh nan làmh gu codal :
 34 An sin thig do bhochd-ainn mar
 fhear-siubh-ail, agus t'uireas-bhuidh
 mar dhuine fuidh arm-aibh.

6 CAIB. XXV. Na gabh urram
 dhuit féin ann am fianuis rìgh, a-
 agus na seas ann an àite dhaoine
 7 mòra : Oir is fearr gu'n abrar riut,
 Thig a nìos an so, na gu cuir-ear

sìos thu am fian-uis an uachd-ar-ain
a chunn-aic do shùil-ean.

11 *Mar* ùbhlan òir ann an dealbh-
aibh airg-id, *tha* focal a labhr-ar gu

12 h-iom-chuidh. *Mar* chluas-fhàinne
òir, mar usgar do'n òr fhìor-ghlan,
tha fear-cron-ach-aidh glic aig cluais

17 fhur-ach-air. Tarr-uing do chos a
tigh do choimh-earns-naich, air ea-
gal gu'm bi e sgìth dhiot, agus gu
fuath-aich e thu.

21 Ma bhios do nàmh-aid oc-rach, thoir
aran dha r'a ith-eadh; agus ma bhios
e ìot-mhor, thoir uisge dha r'a òl;

22 Oir carn-aidh tu éibhle teine air a
cheann, agus bheir an Tigh-earna

28 luigh-eachd dhuit. *Mar* chaith-ir
briste sìos, gun bhall-adh, *tha* am
fear aig nach 'eil ceanns-al air a
spior-ad féin.

9 CAIB. XXVII. Ni oladh-ung-aidh
agus bolt-rach an cridhe ait: mar
sin *ni* mils-ead car-aid duine le comh-

10 airle a chridhe. Na tréig do charaid féin, no caraid t'athar, agus na rach a steach do thigh do bhràth-arann an latha t'àmh-ghair: is fearr coimh-ears-nach am fagus na bràth-air fad as.

12 Chi an duine crìonna olc, agus fol-aich-idh se e féin; ach gabhaidh na daoine baogh-alta air an agh-aidh, agus fuil-ing-idh iad
15 peanas. Tha sìor-shil-eadh uisge ann an latha fras-ach, agus bean aimh-reit-each cos-mhuil ri chéile.

22 Ged phronn thu am-ad-àn ann an soith-each-pronn-aidh am measg cruithn-eachd le bruth-ad-air, cha deal-aich 'am-aid-eachd ris.

1 CAIB. XXVIII. Teich-idh an t-aing-idh, gun neach air bith an tòir-air; ach bith-idh na h-ion-raic
6 dàna mar leòmh-an. Is fearr am bochd a dh'im-ich-eas 'na ion-rac-as, no esan a tha fiar 'na shligh-ibh, ge do robh e saobh-ir.

- 11 *Is* glic duine saoi bh-ir 'na bhar-ail féin ; ach ranns-aich-idh an duine bochd aig am bi tuigse mach e.
- 13 An tì a dh'fhol-aich-eas a pheac-an-na, cha soirbh-ich leis ; ach esan a dh'aid-ich-eas agus a thréig-eas *iad*, gheibh e tròc-air.
- 14 *Is* beann-aichte an duine air am bi eagala ghnàth ; ach esan a chruaidh-ich-eas a chridhe, tuit-idh e ann an
- 22 olc. Ni fear na droch shùile deifir gu bhi saoi bh-ir ; ach cha'n 'eil fhios aige gu'n tig bochd-ainn air.
- 23 An tì a chron-aich-eas duine, 'na dhéigh sin gheibh e ni's mò do dheadh-ghean no esan a ni miod-al
- 27 le 'theang-aidh. An tì a bheir do'n bhochd, cha bhi dìth air ; ach air an tì a dh'fhol-aich-eas a shùil-ean bith-idh iom-adh mall-achd.
- 5 CAIB. XXIX. Am fear a ni miod-al r'achaimh-ears-nach, sgaoil-
- 7 idh e lìon air son a chos. Bheir

am fìrean an aire do chùis nam bochd ; ach cha ghabh an t-aingidh suim do eòlas a bhi aige oirre.

8 Bheir luchd-foch-aid baile ann an ribe ; ach pill-idh daoine glìce fearg.

11 Cuir-idh am-ad-an an ceill 'inn-tinn uile ; ach cum-aidh duine glìc a

17 stigh i gus an déigh sin. Cron-aich do mhac, agus bheir e suaimh-neas dhuit ; seadh, bheir e sòlas do t'anam.

22 Dùisg-idh duine fearg-ach àimh-reit, agus bith-idh fear na corr-uich

25 pailt ann an eus-aont-as. Bheir eagal duine ribe leis ; ach ge b'è dh'earb-as as an Tigh-earna, bith-idh e tèar-uinte.

5 CAIB. XXX. *Tha* uile fhocal Dé fìor-ghlan : *is* sgiath e dhoibh-san

6 a chuir-eas an dòigh ann. Na cuirsa ni air bith r'a bhriathr-aibh, air eagal gu cron-aich e thu, agus gu faigh-ear breug-ach thu.

- 7 Dà nidh'iarr mi ort ; na diùlt *iad*
 8 dhomh mu'm faigh mi bàs. Dìomh-
 an-as agus breug-an cuir fad uam ; na
 toir dhomh bochd-ainn no beart-as,
 beath-aich mi le biadh a bhios
 iom-chuidh air mo shon.
- 9 Air eagal gu'm bi mi làn, agus
 gu'n àich-eadh mi *thu*, agus gu'n
 abair mi, Cò e an Tigh-earna ? no
 gu'm bi mi bochd, agus gu'n goid
 mi, agus gu'n toir mi ainm mo
 Dhé an dìomh-an-as.
- 24 Tha ceithir nithe beaga air an
 25 tal-amh, ach *tha* iad ro-ghlic : *Tha*
 na seang-ain 'nam muinn-tir nach
 'eil làidir, gi-dheadh ull-uich-idh iad
 26 am biadh san t-sam-radh ; *Tha*
 na coin-ean-na 'nam muinn-tir nach
 'eil neart-mhor, gi-dheadh tog-aidh
 iadan tighean anns na creag-aibh ;
- 27 Cha 'n'eil rìgh aig na loc-ust-aibh,
 gi-dheadh im-ich-idh iad a mach uile
 28 'nam buidhn-ibh ; Gabh-aidh an

damh-an-all-uidh greim le a làmh-
aibh, agus *bith-idh* e ann an lùch-
airt-ibh nan rìgh.

10 CAIB. XXXI. Cò gheibh bean
shubh-aileach? oir *tha* a luach gu
11 mòr os ceann chlach uasal. Earb-
aidh cridhe a fir aisde, agus cha bhi
12 feum aige air creich. Ioc-aidh i
maith dha, agus cha'n e olc, rè
13 uile làith-ean a beatha. Iarr-aidh i
olann agus lìon, agus oib-rich-idh i
gu toil-each le a làmh-aibh.

14 Tha i mar long-aibh nan ceann-
uiche, bheir i a biadh o *thìr* chèin.
15 Eiridh i mar an ceudna 'nuair is i
an oidhche a ta fath-ast ann, agus
bheir i lòn d'a teagh-lach, agus
cuibh-rionn d'a maighd-ean-aibh.

16 Meas-aidh i achadh, agus ceann-
aich-idh si e: le toradh a làmh
17 suidh-ich-idh i fion-lios. Crios-laich-
idh i a leas-raidh le neart, agus
18 neart-aich-idh si a gaird-eana. Moth-

aich-idh i gu *bheil* a ceann-achd maith : cha téid a coinn-eal as san oidhche.

- 19 Cuir-idh i a làmh-an air an dealg-an, agus gabh-aidh glacan a làmh
 20 greim do'n chuig-eil. Fosg-laidh i a glac do'n truagh-an, agus sìnidh
 21 i a làmh-an do'n fheum-ach. Cha 'n'eil eagal oirre roimh 'n t-sneachda air son a teagh-laich ; oir *tha* a teagh-lach uile eud-aichte le scar-laid.
 22 Ni i dhi féin trusg-ain do obair ghréis ; *do* shìde agus *do* chorc-ur *tha* a h-eud-ach.
 23 Aithn-ich-ear anns na geat-aibh a fear, an uair a shuidh-eas e maille
 24 ri sean-air-ibh na tìre. Ni i lìon-eud-ach grinn, agus reic-idh i, agus bheir i crios-an do'n cheann-
 25 uiche. Neart agus urram is eud-ach dhi, agus ni i gaird-each-as san
 26 àm ri teachd. Fosg-laidh i a beul

le glioc-as, agus *tha* lagh a' chaoimh-
neis air a teang-aidh.

- 27 Bheir i an aire do shligh-ibh a
teagh-laich, agus cha'n ith i aran an
28 dìomh-an-ais. Eiridh a clann, agus
beann-aich-idh iad i; a fear, agus
29 mol-aidh e i. Rinn mòran nigh-ean
gu subh-aile-each, ach thug thusa
30 barr-achd orra uile. *Is* meallt-ach
deadh-ghean, agus *is* dìomh-ain
sgèimh; *ach* bean *air am bi* eagal
an Tigh-earna, *is* ise a mholar.
31 Thug-aibh dhì do thor-adh a làmh,
agus moladh a h-oibre féin anns na
geat-aibh i.

SALM.

- 1 CXIX. *Is* beann-aichte iadsan a
tha neo-lochd-ach san t-slighe, a
dh'im-ich-eas ann an lagh an Tigh-
2 earna. *Is* beann-aichte iadsan a
ghleidh-eas a theist-eis, a dh'iarr-as

e le'n uile chridhe. Mar an ceudna
 cha dèan iad aing-idh-eachd : 'na
 4 shligh-ibh im-ich-idh iad. Dh'àithn
 thu t'òrd-uigh-ean a bhi air an
 coimh-ead gu dì-chioll-ach.

5 O nach robh mo cheum-an-na air
 an stiùr-adh, chum do reachd-an a
 6 choimh-ead ! An sin cha ghabh
 mi nàire, 'nuair a bheir mi spéis
 7 do t'àith-eant-aibh guléir. Mol-aidh
 mi thu le treibh-dhir-eas cridhe,
 'nuair a dh'fhògh-lum-as mi breith-
 8 ean-ais do cheart-ais. Coimh-id-idh
 mi do reachda : O na tréig mi gu
 tur !

33 Teag-aisg dhomh, a Thigh-earna,
 slighe do reachda, agus gleidh-idh
 34 mi i gu ruig a' chrìoch. Thoir
 tuigse dhomh, agus gleidh-idh mi
 do lagh ; seadh, coimh-id-idh mi e
 35 le m'uile chridhe. Thoir orm triall
 an céum t'àith-eanta ; oir ann-ta-san
 36 tha mo thlachd. Lùb mo chridhe

gu d' theist-eas-aibh, agus ni h-ann
gu sannt.

37 Tionnd-aidh mo shùil-ean o amh-
arc air dìomh-an-as ; ann ad shligh-
38 ibh beoth-aich mi. Daing-nich
t'fhocal do t'òglach, air *am bheil*
36 t'eagal-sa. Cuir uam mo mhas-
ladh a's eagal leam ; oir *tha* do
40 bhreith-ean-ais maith. Feuch, is
miannach leamsa do reachd-an :
a'd' cheart-as beoth-aich mi.

1 CXXXIII. Feuch, cia maith a-
gus cia tait-neach an nì, do bhràith-
ribh còmh-nuidh a ghabh-ail cuid-
2 eachd ann an aon-achd ! Mar
dheadh ol-adh-ung-aidh air a'
cheann, a ruith sìos air an fheus-
aig, feus-aig Aaroin, a ruith sìos
3 air iomall a thrusg-ain ; Mar dhealt
air Hermon, a thuit-eas air sléibh-
tibh Shioin : oir an sin dh'àithn
an Tigh-earn am beann-ach-adh,
beatha gu sìorr-uidh.

1 CXLV. Ard-aich-idh mi thu, mo
 Dhia, mo Rìgh ; agus beann-aich-
 idh mi t'ainm gu saogh-al nan
 saogh-al. Gach latha beann-aich-idh
 mi thu, agus mol-aidh mi t'ainm gu
 3 saogh-al nan saogh-al. *Is* mòr an
 Tigh-earn, agus *is* ro-air-idh e air
 mol-adh, agus cha'n fheud-ar a
 mhòr-achd a ranns-ach-adh.

4 Mol-aidh àl do àl do ghnìomh-ara,
 agus cuir-idh iad an céill t'oibre
 5 Cumh-achd-ach. Air urram glòire
 do mhòr-achd agus air t'oib-ribh
 6 iong-ant-ach labh-raidh mi. Agus
 labh-raidh *daoine* air neart do bhearta
 uamh-as-ach ; agus aith-ris-idh mise
 7 do mhòr-achd. Cuir-idh iad an
 céill gu pailt cuimhne do mhaith-
 eis mhòir, agus àrd-mhol-aidh iad
 t'fhìr-eant-achd.

8 *Is* gràs-mhor agus truac-anta an
 Tigh-earna ; mall chum feirge, a-
 9 gus pailt ann an tròc-air. *Is* maith

an Tigh-earna do na h-uile, agus
tha a chaomh-thròc-air-ean os ceann
 10 'oibre uile. Mol-aidh t'oibre gu
 léir thu a Thigh-earna ; agus beann-
 aich-idh do naoimh thu.

11 Air glòir do rìogh-achd labhr-aidh
 iad, agus cuir-idh iad an céill do
 12 chumh-achd : Chum a bhearta
 iong-ant-ach a dhean-amh aith-nichte
 do chloinn nan daoine, agus glòir
 13 mòr-al-achd a rìogh-achd. *Is* rìogh-
 achd shìorr-uidh do rìogh-achd-sa ;
 agus *mair-idh* t'uachd-ar-an-achd
 air feadh nan uile ghin-eal-aich.

14 [Tha an Tigh-earna fìr-inn-each
 'na uile bhriathr-aibh, agus naomh
 15 'na uile ghnìomh-ar-aibh.] Cum-aidh
 an Tigh-earna suas iad-san uile a
 tha tuit-eam, agus tog-aidh e 'n àird
 iad-san uile a tha air crom-adh sìos.

16 Tha sùil-ean nan uile a' feith-eamh
 ort, agus bheir thu dhoibh am
 17 biadh 'na thràth. Tha thu fosg-ladh

do làimh, agus a' sàs-ach-adh miann gach ni beò.

18 *Tha'n* Tigh-earna ceart 'na uile shligh-ibh, agus naomh 'na uile
 19 ghnìomh-ar-aibh. *Is* dlùth an Tigh-earna dhoibh-san uile a ghairm-
 20 eas air am fìrinn. Coimh-lion-aidh e miann na droinge d'an eagal e; agus éisd-idh e r'an glaodh, agus
 21 saor-aidh e iad. Gleidh-idh an Tigh-earn iadsan uile a ghràdh-aich-eas e; ach sgrios-aidh e na h-aing-idh
 22 gu léir. Air cliù an Tigh-earna labhr-aidh mo bheul: agus beann-aich-idh gach feoil 'ainm naomhasan gu saogh-al nan saogh-al.

ECLESIASTES.

CAIB. XII. Cuimh-nich a nis do Chruith-fhear ann an làith-ibh t'òige, mu'n tig na droch làith-ean, agus an druid na bliadhn-acha *riut*, anns

an abair thu, Cha 'n'eil tlachd agam
 2 annta. Mu'n dorch-aich-ear a' ghrian,
 agus an solus, agus a' gheal-ach, a-
 agus na reult-an, agus am pill na
 3 neoil an déigh an uisge : Anns an
 latha san crioth-nuich luchd-gleidh-
 idh an tighe, agus an crom na daoine
 làidir iad féin, agus an sguir an
 luchd-bleath, a chionn gu bheil iad
 tearc, agus an dorch-aich-ear an
 drèam a sheall-as a mach air na
 h-uinn-eag-aibh ;

4 Agus an dùin-ear na dors-an
 anns na sràid-ibh, an uair a bhios
 fuaim na bleith ìosal, agus a
 dh'éireas e suas aig guth an eoin,
 agus a dh'ìs-lich-ear uile nigh-ean-
 5 an a' chiùil ; Mar an ceudna
 'nuair a bhios eagal orra roimh ni
 àrd, agus a bhios uamh-as-an anns
 an t-slighe, agus a bhios a' chraobh
 àlmoin fuidh bhlàth, agus a bhios
 an leum-nach-uaine 'na eall-aich, a-

gus a theirg-eas miann ; a chionn gu bheil an duine a' triall d'a chòmhnuidh bhuan, agus gu bheil an luchd-cùmh-aidh a' dol mu'n cuairt sna sràid-ibh.

6 Mum fuasg-ail-ear an còrd airgid, agus am bruth-ar an copan òir, agus am bris-ear a' chuinn-eag aig an tob-ar, agus am bris-ear an roth aig an

7 t-soith-each-cum-ail. An sin pill-idh an dus-lach chum na talmh-ainn mar a bhà e ; agus pillidh an spiorad chum Dhé, a thug uaith e.

8 Dìomh-an-as nan dìomh-an-as ! ars' an sear-mon-uiche : is dìomh-an-as na h-uile nithe.

9 Agus os-bàrr, do bhrìgh gu'n robh an sear-mon-uiche glic, theag-aisg e 'n còmhnuidh eòlas do'n t-sluagh ; agus thug e dèadh aire, agus shir e mach, agus dheas-aich e mòran

10 ghnàth-fhocal. Dh'iarr an sear-mon-uiche briathra tait-neach fhaot-

- ainn : agus *bha* an nì a sgrìobh-adh
 11 ceart, briathra na fìr-inn. *Tha*
 briathra nan daoine glìce mar
 bhior-aibh, agus mar thàirng-ibh
 air an sparr-adh *le* uachd-ar-an-aibh
 choimh-thion-al, *a* thug-adh le aon
 aodh-aire.
- 12 Agus tuill-eadh, leo so, a mhic
 gabh rabh-adh : air mòran leabh-
 raich-ean a dhean-amh cha 'n'eil
 crìoch, agus *tha* mòran leugh-aidh
 'na sgìos do'n fheoil. Cluinn-eam-
 13 aid brìgh na chaidh ràdh uile :
 Biodh eagal Dé ort, agus gléidh
 'àith-eant-an ; oir *is* e so *dleasd-*
 14 *anas* iomlan an duine. Oir bheir
 Dia gach obair chum breith-ean-ais,
 maille ris gach nì dìomh-air, ma's
 maith, no ma's olc e.

MALACHI.

CAIB. IV. Oir feuch *tha* 'n latha
 a' teachd, a loisg-eas mar àmh-uinn ;

agus bithidh na h-uaibh-reich uile, seadh gach neach a ta ri aing-idh-eachd, mar as-bhuain ; agus loisgidh an latha ta teachd suas iad, deir Tigh-earn nan sluagh ; oir cha 'n

2 fhàg e bun no bàrr dhiubh. Ach dhuibh-sa air am bheil eagal m' ainm-sa éiridh Grian na fìr-eantachd-le slàinte 'na sgiath-aibh ; agus theid sibh a mach, agus fàs-aidh sibh

3 suas mar laoigh bhiadhta. Agus salt-raidh sibh sìos na h-aing-idh ; oir bithidh iad mar luathre fo bhonnaibh 'ur cos, anns an latha san dean mise *so*, deir Tigh-earna nan sluagh.

4 Cuimh-nich-ibh-sa lagh Mhaois m' òglaich, a dh' àithn mise dha ann an Hòreb, air son Israeil uile, *eadh-on* na reachd-an agus na breith-

5 ean-ais. Feuch cuir-idh mise do 'r n-ionns-uidh Eliah am fàidh, roimh theachd latha mhòir agus uamh-asa-

6 ich an Tigh-earna. Agus tionnd-

aidh-idhesan cridhe nan aith-rich-ean a chum na cloinne, agus cridhe na cloinne chum an aith-rich-ean, eagal gu 'n tig mise, agus gu 'm buail mi am fear-ann le léir-sgrios.

Tha na h-Aith-eant-an, agus Urnuigh an Tigh-earn, air an cur sìos an so, a chum 's gun iunn-saich-eadh an sgoil-eir iad le chuimhne.

NA DEICH AITHEANTAN.

ECSODUS XX.

Labh-air Dia na briathra so uile, ag ràdh, Is mise an Tigh-earna do Dhia, a thug a mach thu à tìr na h-Eiphit, à tigh na daorsa.

I. Na biodh dée sam bith eile agad a'm' làthair-sa.

II. Na dean dhuit féin dealbh snaidhte, no coslas sam bith a dh'aon ni, a ta sna nèamh-aibh shuas, no air

an talamh shìos no sna h-uisg-each-aibh fuidh'n talamh. Na crom thu féin sìos doibh, agus na dean seirbh-is doibh : oir mise an Tigh-earna do Dhia, is Dia eud-mhor mi, a' leant-uinn aing-idh-eachd nan aithriche air a' chloinn, air an treas agus air a' cheath-rannh gin-eal-ach dhiubh-san a dh'fhuath-aich-eas mi, agus a nochd-adh tròcair do mhìlt-ibh dhiubh-san a ghràdh-aich-eas mi, agus a choimh-id-eas m' àith-eant-an.

III. Na tabh-air ainm an Tigh-earna do Dhé an dìomh-an-as : oir cha mheas an Tigh-earna neo-chiont-ach esan a bheir 'ainm an dìomh-an-as.

IV. Cuimhn-ich latha na sàbaid a naomh-ach-adh. Sè làith-ean saoth-raich-idh tu, agus ni thu t'obair uile. Ach air an t-seachd-amh latha tha sàbaid an Tigh-earna do Dhé ; air an latha sin na dean obair sam bith, thu féin, no do mhac, no do nigh-ean, d'òg-lach, no

do bhan-og-lach, no d'ainmh-idh, no do choig-reach a ta 'n taobh a stigh do d' gheat-aibh ; oir ann' an sè làith-ibh rinn an Tigh-earna na nèamh-an agus an talamh, an fhairge, agus gach ni a ta annta ; agus ghabh e fois air an t-seachd-amh latha ; air an aobhar sin bheann-aich an Tigh-earna latha na sàb-aid, agus naomh-aich se e.

V. Thabh-air onoir do t'athair, agus do d' mhàth-air, a chum as gu'm bi do làith-ean buan air an fhear-ann a tha'n Tigh-earna do Dhia a' toirt dhuit.

VI. Na dean mort-adh.

VII. Na dean adh-alt-rann-as.

VIII. Na dean gad-uigh-eachd.

IX. Na tabh-air fian-uis bhréige an agh-aidh do choimh-ears-naich.

X. Na sannt-aich tigh do choimh-ears-naich ; na sannt-aich bean do choimh-ears-naich, no 'òg-lach, no 'bhan-og-lach, no 'dhamh, no 'asal, no aon ni a's le do choimh-ears-nach.

URNUIGH AN TIGHEARNA.

MAT. VI.

Ar n-Athair a ta air nèamh. Gu naomh-aichear t'ainm. Gu tigeadh do rìoghachd. Gu deanar do thoil air thalamh, mar a nìthear air nèamh. Tabhair dhuinn an diugh ar n-aran làthail. Agus maith dhuinn ar fiacha, mar a mhaitheamaid d'ar luchd-fiacha. Agus na leig sinn am buaireadh, ach saor sinn o olc : Oir is leatsa an rìoghachd agus an cumhachd, agus a' ghlòir, gu siorruidh. *Amen.*

A' CHRIOCH.

